

AJPES
Agencija Republike
Slovenije za javnopravne
evidence in storitve

INFORMACIJA

O POSLOVANJU GOSPODARSKIH DRUŽB V REPUBLIKI SLOVENIJI V LETU 2004

Ljubljana, maj 2005

KAZALO

Stran

I. UVOD	1
II. POVZETEK	2
III. RAZVRSTITEV DRUŽB PO VELIKOSTI, PO DEJAVNOSTIH IN PO REGIJAH TER TEMELJNI PODATKI O NJIHOVEM POSLOVANJU	4
1. RAZVRSTITEV DRUŽB PO VELIKOSTI	4
2. RAZVRSTITEV DRUŽB PO DEJAVNOSTIH	5
3. RAZVRSTITEV DRUŽB PO REGIJAH	7
IV. POSLOVNI IZID	8
1. PRIHODKI	11
1.1. Poslovni prihodki	13
1.2. Finančni prihodki	13
1.3. Izredni prihodki	14
2. ODHODKI	14
2.1. Poslovni odhodki	15
2.2. Finančni odhodki	16
2.3. Izredni odhodki	17
3. DODANA VREDNOST IN IZGUBA NA SUBSTANCI	17
4. ČISTI DOBIČEK IN ČISTA IZGUBA	20
4.1. Čisti dobiček	20
4.2. Čista izguba	21
4.3. Neto čisti dobiček	22
5. POSLOVNI IZID IZVOZNIKOV	23
V. SREDSTVA IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	24
1. SREDSTVA	27
1.1. Stalna sredstva	27
1.2. Gibljiva sredstva	28
2. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	28
2.1. Kapital	28
2.2. Rezervacije	29
2.3. Finančne in poslovne obveznosti	30
VI. KAZALNIKI UČINKOVITOSTI POSLOVANJA	30

I. UVOD

V tej informaciji sta predstavljena **poslovni izid in premoženjsko finančni položaj gospodarskih družb** (v nadaljevanju: družbe) **v Sloveniji v letu 2004**. Podlaga so podatki iz letnih poročil za leto 2004, ki so jih družbe predložile Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju: AJPES) do 31. marca 2005.

Družbe so v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD)¹ podatke iz letnih poročil za potrebe državne statistike oziroma zaradi spremljanja ekonomskih gibanj na različnih ravneh predložile na poenoteni obrazci,² ki jih je AJPES predpisala z Metodološkim navodilom za predložitev letnih poročil in drugih podatkov gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov posameznikov.³

Banke, zavarovalnice, družbe za upravljanje in nekatere druge finančne in investicijske družbe, ki ne poslujejo po kontnem načrtu za družbe, podatkov iz letnih poročil za državno statistiko ne predlagajo, ker zanje predpisana vsebina podatkov iz letnih poročil na poenoteni obrazci ni primerna. Iz obdelave podatkov iz letnih poročil so izvzeti tudi podatki določenih družb,⁴ zaradi katerih bi bil, glede na značilnosti njihovega poslovanja, zbirni prikaz poslovnega izida in premoženjsko finančnega položaja družb nerealen. V informaciji tudi ni podatkov o družbah, ki so v stečajnem ali likvidacijskem postopku.⁵

Pri presoji poslovanja družb v letu 2004 je treba upoštevati, da letna poročila družb, zavezanih k reviziji, še niso revidirana, kar pomeni, da bodo po opravljeni reviziji rezultati njihovega poslovanja lahko tudi drugačni. Rezultati revizije letnih poročil za leto 2003 so na primer pokazali, da je čisti dobiček družb, zavezanih k reviziji, ostal nespremenjen, da se je čista izguba povečala za 4 % in da je bil neto čisti dobiček manjši za 2 %.

Poslovne rezultate družb v letu 2004 je treba presojati tudi v luči pomembnejših gospodarskih gibanj in gibanj tečajev tujih valut.⁶

¹ Uradni list RS, št. 15/05-uradno prečiščeno besedilo.

² Ti obrazci so podatki iz bilance stanja, podatki iz izkaza poslovnega izida in podatki iz izkaza bilančnega dobička oziroma bilančne izgube.

³ Uradni list RS, št. 12/05.

⁴ Iz obdelave podatkov iz letnih poročil družb, predloženih na poenoteni obrazci, so izvzeti podatki o poslovanju Slovenske odškodninske družbe in Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

⁵ Po podatkih iz Registra transakcijskih računov Banke Slovenije je bilo ob koncu leta 2004 v stečajnem in likvidacijskem postopku 888 družb, ob koncu leta 2003 pa 854 družb.

⁶ Vir podatkov o rasti cen, o obsegu industrijske proizvodnje in o zunanjetrgovinski menjavi je Statistični urad Republike Slovenije, vir podatkov o gibanju tečajev je Banka Slovenije.

Cene življenjskih potrebščin so se v letu 2004 povečale za 3,6 %, kar pomeni najnižjo rast v zadnjih petih letih. **Cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih** so se povečale za 4,3 %, kar je več kakor v letu 2003, ko je bila njihova rast 2,5 %.

Obseg industrijske proizvodnje se je v letu 2004 povečal za 4,8 %, kar je več kakor v letu 2003, ko se je povečal le za 1,4 %. Po posameznih področjih dejavnosti se je obseg industrijske proizvodnje najbolj povečal v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in vodo, za 6,3 %, ter v predelovalnih dejavnostih, za 4,9 %.

Povprečni tečaj evra je bil v letu 2004 za 2,2 % višji, **povprečni tečaj ameriškega dolarja** pa za 7,1 % nižji od povprečnega tečaja v letu 2003. Ob koncu leta 2004 je bil tečaj evra za 1,3 % višji, tečaj ameriškega dolarja pa za 6,9 % nižji kakor ob koncu leta 2003.

V letu 2004 je bila vrednost **izvoza** 3.007.165 milijonov tolarjev, vrednost **uvoza** pa 3.315.670 milijonov tolarjev. Izvoz se je povečal za 14,0 %, uvoz za 15,9 %. **Pokritost uvoza z izvozom** se je zmanjšala, v letu 2004 je bilo z izvozom kritega 90,7 % uvoza, v letu 2003 pa 92,2 % uvoza.

II. POVZETEK

Podatke iz letnih poročil za leto 2004 je AJ PES predložilo **42.068 družb**. Od tega je bilo 37.910 kapitalskih in 3.829 osebnih družb ter 329 zadrug.

Večina družb, 96,4 %, je bila **majhnih, 1,8 % srednjih in 1,8 % velikih**. Zaradi sprememb meril za razvrščanje po velikosti sta se v letu 2004 zmanjšala deleža srednjih in velikih družb, povečal pa delež majhnih družb.

Po številu zaposlenih, po čistih prihodkih od prodaje in po sredstvih je bilo **najpomembnejše področje predelovalnih dejavnosti**. Družbe s tega področja, 16,1 % vseh družb, so zaposlovale 44,7 % vseh delavcev, ugotovile 35,6 % vseh čistih prihodkov od prodaje in imele 27,0 % vseh sredstev. Največ družb, 30,8 %, je sodilo v **področje trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe**. V tem področju je bilo 17,5 % vseh zaposlenih, ki so z 17,1 % vseh sredstev ustvarili kar 34,6 % vseh čistih prihodkov od prodaje.

Skoraj polovica vseh družb, 45,5 %, je bila iz **Osrednjeslovenske regije**. V tej regiji je bilo zaposlenih 33,5 % vseh delavcev, ki so s 44,2 % vseh sredstev ustvarili 43,4 % vseh čistih prihodkov od prodaje.

Družbe so v letu 2004:

- Zaposlovale **468.053 delavcev**, 2 % več kakor v letu 2003.
- Ustvarile **3.124.092 milijonov tolarjev neto dodane vrednosti**, 14 % več kakor v letu 2003. Neto dodana vrednosti na zaposlenega je znašala 6.675 tisoč tolarjev, 12 % več kakor v letu 2003.
- Ugotovile **578.783 milijonov tolarjev čistega dobička**, 18 % več kakor v letu 2003. Čisti dobiček je ugotovilo 26.706 družb, 63,5 % vseh.
- Imele **187.386 milijonov tolarjev čiste izgube**, 5 % manj kakor v letu 2003. Čisto izgubo je ugotovilo 12.548 družb, 29,8 % vseh.
- Ugotovile **391.397 milijonov tolarjev neto čistega dobička**, kar 33 % več kakor v letu 2003. Največ neto čistega dobička, 38,0 %, so ugotovile družbe s področja predelovalnih dejavnosti.

Družbe so ob koncu leta 2004:

- Imele **16.167.294 milijonov tolarjev sredstev (aktiva) oziroma obveznosti do virov sredstev**, 12 % več kakor ob koncu leta 2003. Premoženje družb se je ob upoštevanju opravljenega obveznega prevrednotovanja sredstev in dolgov in glede na 3,2 %⁷ rast cen življenjskih potrebščin realno povečalo.
- **Gibljiva sredstva povečale hitreje kakor stalna sredstva**. Prva so se povečala za 16 %, druga za 10 %.
- **Kapital povečale za 6 %**. Delež kapitala v virih sredstev se je zmanjšal od 47,3 % na 44,7 %.
- **Imele za 18 % več finančnih in poslovnih obveznosti kakor ob koncu leta 2003**. Kratkoročne finančne obveznosti so povečale za 15 %, dolgoročne pa za 21 %.

⁷ Podatek o rasti cen življenjskih potrebščin se nanaša na povečanje teh cen v decembru 2004 v primerjavi z decembrom 2003.

III. RAZVRSTITEV DRUŽB PO VELIKOSTI, PO DEJAVNOSTIH IN PO REGIJAH TER TEMELJNI PODATKI O NJIHOVEM POSLOVANJU

1. RAZVRSTITEV DRUŽB PO VELIKOSTI

Družbe se v skladu z ZGD razvrščajo po velikosti v majhne, srednje in velike na podlagi treh meril, in sicer povprečnega števila zaposlenih v poslovnem letu, čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive ob koncu poslovnega leta.⁸ Za leto 2004 sta se vrednosti meril čistega prihodka in vrednosti aktive povečali, nespremenjeno pa je ostalo merilo povprečno število zaposlenih. Zaradi teh sprememb sta se v letu 2004 zmanjšala deleža srednjih in velikih družb, povečal pa delež majhnih družb.

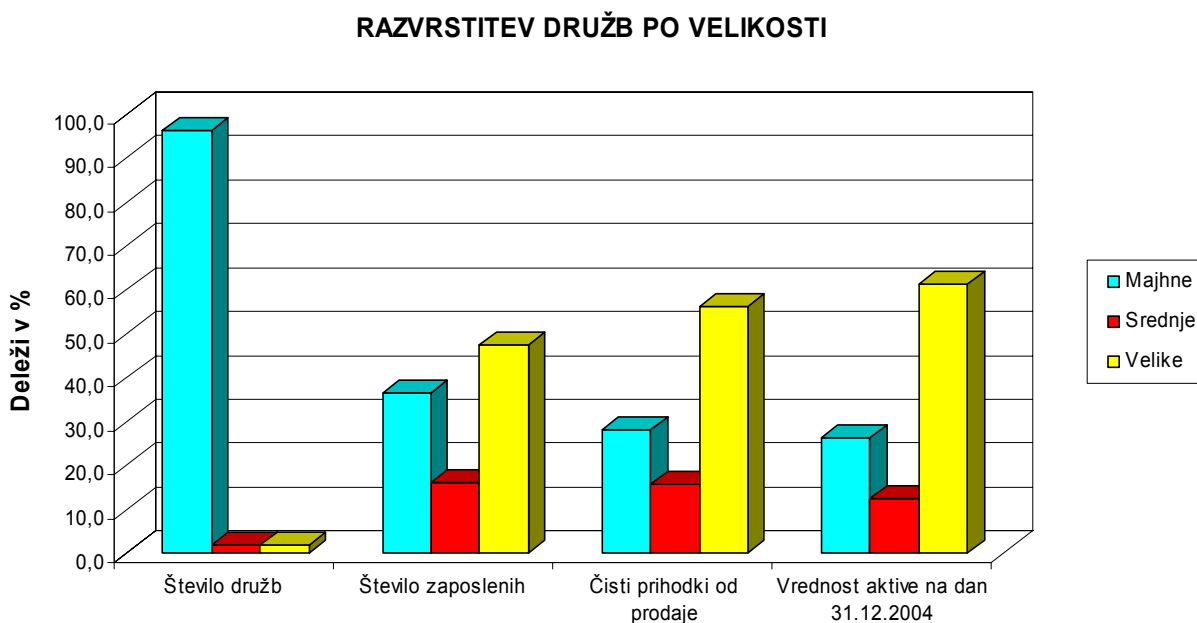
Razvrstitev družb po velikosti je razvidna iz preglednice:

VELIKOST DRUŽB	DRUŽBE		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		VREDNOST AKTIVE NA DAN 31.12.2004	
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v mio SIT	delež v %	znesek v mio SIT	delež v %
SKUPAJ	42.068	100,0	468.053	100,0	12.572.200	100,0	16.167.294	100,0
Majhne	40.540	96,4	170.938	36,5	3.539.261	28,2	4.254.425	26,3
Srednje	756	1,8	75.430	16,1	1.980.222	15,7	2.019.947	12,5
Velike	772	1,8	221.685	47,4	7.052.717	56,1	9.892.922	61,2

Večina družb, kar **40.540** ali 96,4 % vseh, je sodila med **majhne**, njihov vpliv na rezultate poslovanja pa kljub velikemu številu ni bil tako velik. Majhne družbe so v letu 2004 zaposlovale 36,5 % vseh delavcev in s 26,3 % vseh sredstev ustvarile 28,2 % vseh čistih prihodkov od prodaje. Ob tem pa kar 12.187 majhnih družb ni zaposlovalo nobenega delavca. **756 srednjih družb** je zaposlovalo 16,1 % vseh delavcev, doseglo 15,7 % vseh čistih prihodkov od prodaje in imelo 12,5 % sredstev vseh družb. Zbirne rezultate poslovanja vseh družb v Sloveniji še vedno krojijo **velike družbe**. **772** velikih družb je zaposlovalo 47,4 % vseh delavcev, doseglo 56,1 % vseh čistih prihodkov od prodaje in ob koncu leta 2004 imelo 61,2 % sredstev vseh družb.

⁸ Velikost družbe je opredeljena s tremi merili, pri čemer mora družba izpolnjevati vrednosti dveh od treh meril.

Pomembnejši podatki majhnih, srednjih in velikih družb so razvidni tudi iz grafičnega prikaza:

2. RAZVRSTITEV DRUŽB PO DEJAVNOSTIH

Družbe se razvrščajo po dejavnostih v skladu z Uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti.⁹ Najpomembnejše področje v letu 2004 je bilo tako po številu zaposlenih, po doseženih čistih prihodkih od prodaje kot tudi po vrednosti aktive, področje **predelovalnih dejavnosti**. 6.790 družb s tega področja je zaposlovalo 44,7 % vseh delavcev, ki so s prodajo ustvarili 35,6 % vseh čistih prihodkov. Sredstva teh družb so ob koncu leta 2004 pomenila 27,0 % vseh sredstev.

Drugo pomembnejše področje z največjim številom družb je bilo področje **trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe**. 12.957 družb s tega področja je zaposlovalo 17,5 % vseh delavcev in imelo 17,1 % vseh sredstev. Te družbe so s prodajo ustvarile skoraj toliko čistih prihodkov, 34,6 %, kakor družbe predelovalnih dejavnosti.

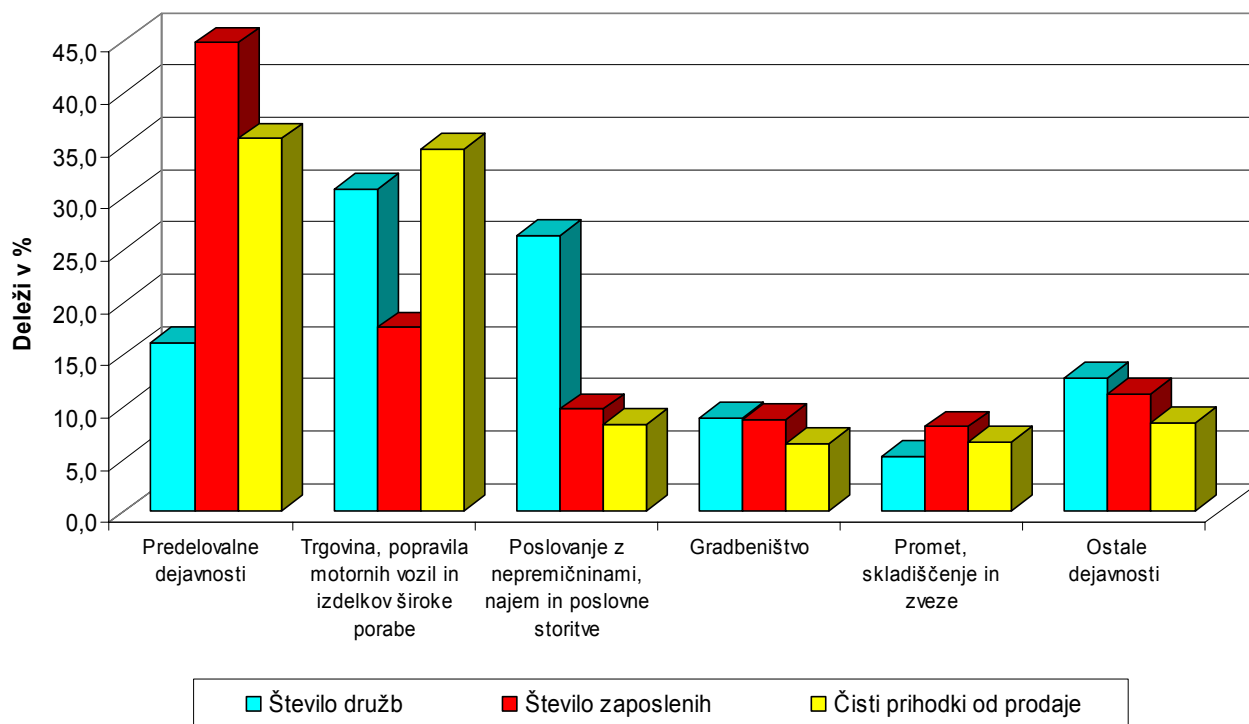
Dobra četrtina vseh družb, 26,3 %, je sodila v področje **poslovanja z nepremičninami, najema in poslovnih storitev**. Zaposlovale so 9,7 % vseh delavcev in s 17,2 % vseh sredstev ustvarile 8,3 % vseh čistih prihodkov od prodaje.

⁹ Uradni list RS, št. 2/02.

Temeljni podatki o poslovanju družb po posameznih področjih dejavnosti so zbrani v preglednici in grafičnem prikazu:

TEMEJNI PODATKI PODROČJA DEJAVNOSTI	DRUŽBE		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		VREDNOST AKTIVE NA DAN 31.12.2004	
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v mio SIT	delež v %	znesek v mio SIT	delež v %
SKUPAJ	42.068	100,0	468.053	100,0	12.572.200	100,0	16.167.294	100,0
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo	525	1,2	6.787	1,4	134.432	1,1	180.158	1,1
B Ribištvo	28	0,1	103	0,0	2.006	0,0	2.527	0,0
C Rudarstvo	67	0,2	4.069	0,9	50.447	0,4	95.711	0,6
D Predelovalne dejavnosti	6.790	16,1	209.360	44,7	4.471.146	35,6	4.363.065	27,0
E Oskrba z elektriko, plinom in vodo	166	0,4	11.683	2,5	407.982	3,2	1.222.965	7,6
F Gradbeništvo	3.723	8,8	40.711	8,7	811.308	6,5	739.031	4,6
G Trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe	12.957	30,8	82.054	17,5	4.346.220	34,6	2.774.084	17,1
H Gostinstvo	1.760	4,2	13.440	2,9	153.666	1,2	328.831	2,0
I Promet, skladiščenje in zveze	2.200	5,2	37.680	8,1	826.771	6,6	1.338.693	8,3
J Finančno posredništvo	585	1,4	2.189	0,5	63.319	0,5	1.002.555	6,2
K Poslovanje z nepremičninami, najem in poslovne storitve	11.054	26,3	45.624	9,7	1.049.249	8,3	2.783.043	17,2
L Dejavnost javne uprave in obrambe, obvezno socialno zavarovanje	4	0,0	1.313	0,3	35.482	0,3	965.321	6,0
M Izobraževanje	461	1,1	1.211	0,3	13.494	0,1	19.205	0,1
N Zdravstvo in socialno varstvo	536	1,3	3.491	0,7	44.217	0,3	67.043	0,4
O Druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti	1.212	2,9	8.337	1,8	162.462	1,3	285.062	1,8

RAZVRSTITEV DRUŽB PO DEJAVNOSTIH

3. RAZVRSTITEV DRUŽB PO REGIJAH

Družbe se razvrščajo v 12 statističnih regij v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji teritorialnih enot.¹⁰

Najbolj razvita med statističnimi regijami je **Osrednjeslovenska regija**. V tej regiji je bila v letu 2004 skoraj polovica, 45,5 %, vseh družb. Te družbe so zaposlovale 33,5 % vseh delavcev in ustvarile 43,4 % vseh čistih prihodkov od prodaje. Njihova sredstva so ob koncu leta 2004 pomenila 44,2 % sredstev družb vseh regij.

Pomembnejši regiji sta še **Podravska** in **Savinjska regija**. V Podravski regiji je bilo 11,2 % vseh družb, ki so s 13,9 % vseh zaposlenih in 9,6 % vseh sredstev dosegle 10,7 % vseh čistih prihodkov od prodaje. V Savinjski regiji pa je 9,1 % vseh družb zaposlovalo 13,1 % vseh delavcev, ki so s 14,8 % vseh sredstev dosegli 10,4 % vseh čistih prihodkov od prodaje.

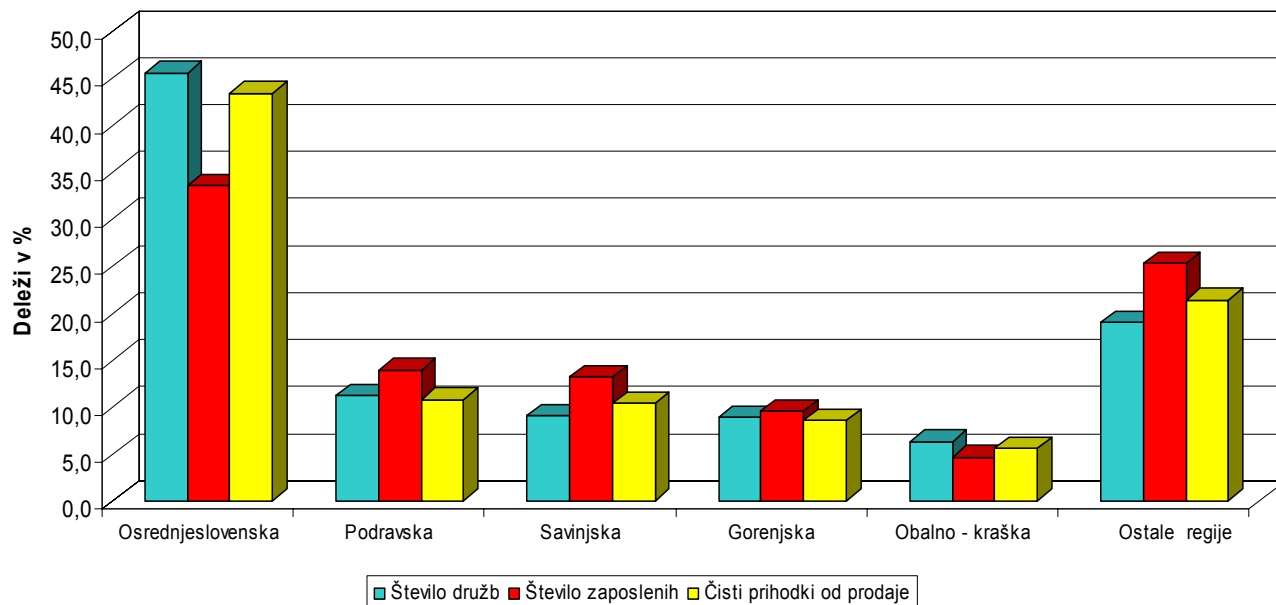
Najmanjši med regijami sta **Zasavska** z 1,2 % in **Notranjsko-kraška** z 1,7 % vseh družb. Deleži zaposlenih, prihodkov in sredstev so bili pri družbah obeh regij manjši od 2,0 %.

Pomembnejši podatki družb, razvrščenih po regijah, so prikazani v preglednici in grafičnem prikazu:

REGIJE	DRUŽBE		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		VREDNOST AKTIVE NA DAN 31.12.2004	
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v mio SIT	delež v %	znesek v mio SIT	delež v %
SKUPAJ	42.068	100,0	468.053	100,0	12.572.200	100,0	16.167.294	100,0
Pomurska	1.125	2,7	18.843	4,0	293.523	2,3	357.171	2,2
Podravska	4.704	11,2	65.041	13,9	1.351.161	10,7	1.551.919	9,6
Koroška	834	2,0	14.439	3,1	403.852	3,2	280.750	1,7
Savinjska	3.819	9,1	61.473	13,1	1.305.996	10,4	2.383.580	14,8
Zasavska	515	1,2	8.664	1,9	138.103	1,1	173.144	1,1
Spodnjejeposavska	913	2,2	9.622	2,1	207.345	1,7	405.481	2,5
Jugovzhodna Slovenija	1.800	4,3	30.607	6,5	847.977	6,7	657.115	4,1
Osrednjeslovenska	19.148	45,5	156.836	33,5	5.454.382	43,4	7.150.482	44,2
Gorenjska	3.774	8,9	44.772	9,6	1.070.871	8,5	1.246.875	7,7
Notranjsko - kraška	707	1,7	8.801	1,9	169.411	1,4	164.534	1,0
Goriška	2.070	4,9	27.286	5,8	624.309	5,0	787.091	4,9
Obalno - kraška	2.659	6,3	21.667	4,6	705.270	5,6	1.009.151	6,2

¹⁰ Uradni list RS, št. 28/00.

RAZVRSTITEV DRUŽB PO REGIJAH

IV. POSLOVNI IZID

Družbe so že tretje leto zapored poslovale z neto čistim dobičkom. **V letu 2004 je neto čisti dobiček znašal 391.397 milijonov tolarjev** in je bil v primerjavi z neto čistim dobičkom, ki so ga družbe izkazale v podatkih iz letnih poročil za leto 2003, večji za 24 %.

Rezultati poslovanja družb v Sloveniji v letih od 1994 do 2004 so razvidni iz preglednice:¹¹

¹¹ V preglednici so zbrani podatki iz letnih poročil, predloženih na poenotenih obrazcih, ki so jih družbe predložile za posamezna leta. To pomeni, da se na primer podatki za leto 2003 lahko razlikujejo od podatkov, ki so jih v poenotene obrazce za leto 2004 družbe vpisale v stolpec za prejšnje leto – za leto 2003.

LETO	ČISTI DOBIČEK (v mio SIT)	ČISTA IZGUBA (v mio SIT)	NETO ČISTI DOBIČEK + NETO ČISTA IZGUBA - (v mio SIT)
1994	83.422	119.881	-36.459
1995	112.956	137.893	-24.937
1996	121.764	182.181	-60.417
1997	177.258	181.126	-3.868
1998	209.269	172.733	+36.536
1999	258.786	139.266	+119.520
2000	303.289	185.768	+117.521
2001	337.564	637.008	-299.444
2002	446.243	230.745	+215.498
2003	520.172	205.421	+314.751
2004	578.783	187.386	+391.397

Družbe morajo v podatkih iz letnih poročil, ki jih predložijo za državno statistiko, poslovni izid izkazati po prvi različici SRS št. 25, po kateri ga izkažejo stopenjsko. Iz prikaza poslovnega izida po stopnjah za leto 2004 je razvidno, da le finančni odhodki niso imeli kritja v tovrstnih prihodkih, pozitiven poslovni izid pa je izhajal predvsem iz rednega poslovanja. To je razvidno tudi iz naslednje preglednice:

PRIHODKI OZIROMA ODHODKI	PRIHODKI		ODHODKI		RAZLIKA znesek v mio SIT
	znesek v mio SIT	delež v %	znesek v mio SIT	delež v %	
SKUPAJ	13.382.478	100,0	12.889.698	100,0	492.780
Poslovni	12.933.365	96,6	12.437.856	96,5	495.509
Finančni	375.018	2,8	410.341	3,2	-35.323
Izredni	74.095	0,6	41.501	0,3	32.594

Družbe so v letu 2004 na prvi stopnji dosegle **neto dobiček iz poslovanja**¹² v znesku **495.509 milijonov tolarjev**. Neto dobiček iz poslovanja je bil v primerjavi z letom 2003 višji za 34 %. Zaradi negativne razlike med finančnimi prihodki in finančnimi odhodki v znesku 35.323 milijonov tolarjev, je **neto dobiček iz rednega**

¹² *Neto dobiček iz poslovanja je dobiček iz poslovanja zmanjšan za izgubo iz poslovanja.*

delovanja¹³ znašal **460.186 milijonov tolarjev**. Ker so bili izredni prihodki za 32.594 milijonov tolarjev oziroma kar za 79 % višji od izrednih odhodkov, je bil pozitiven poslovni izid ugotovljen tudi na tretji stopnji. **Neto celotni dobiček**¹⁴ je znašal **492.780 milijonov tolarjev**. Družbe kot celota so tako v letu 2004 izkazale **neto čisti dobiček**¹⁵ v znesku **391.397 milijonov tolarjev**.

Pomembnejše postavke poslovnega izida družb v letu 2004 so razčlenjene v preglednici in v grafičnem prikazu, podrobneje pa so obravnavane v nadaljevanju:

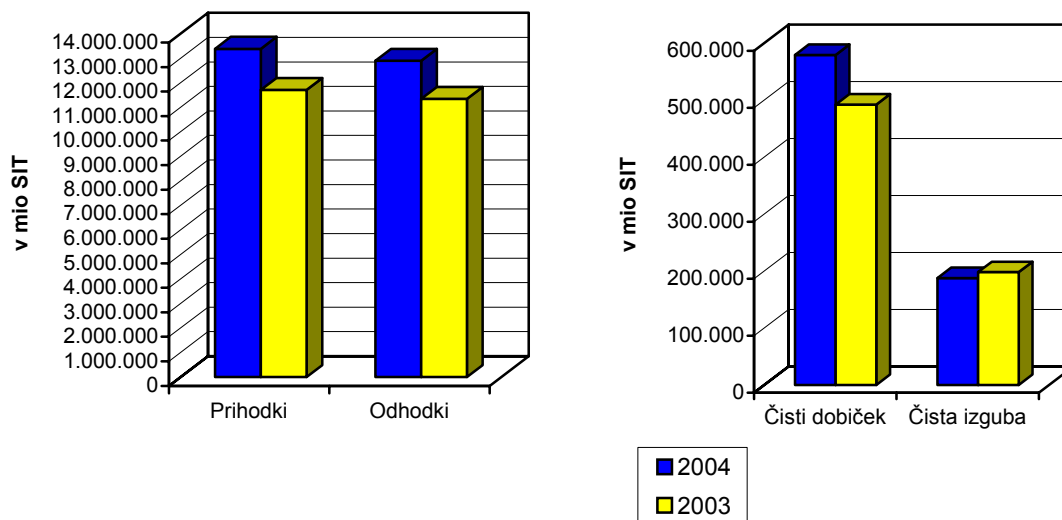
POSTAVKE POSLOVNEGA IZIDA	Znesek v mio SIT		Indeks 2004/2003	Delež v prihodkih (v %)	
	2004	2003		2004	2003
Prihodki	13.382.478	11.707.894	114	100,0	100,0
Odhodki	12.889.698	11.344.888	114	96,3	96,9
Dodana vrednost	3.147.865	2.759.126	114	23,5	23,6
Izguba na substanci	23.773	21.603	110	0,2	0,2
Neto dodana vrednost	3.124.092	2.737.523	114	23,3	23,4
Davek iz dobička	101.383	69.054	147	0,8	0,6
Čisti dobiček	578.783	491.731	118	4,3	4,2
Čista izguba	187.386	197.778	95	1,4	1,7
Neto čisti dobiček + Neto čista izguba -	391.397	293.953	133	2,9	2,5
Bilančni dobiček	1.325.134	1.225.343	108	9,9	10,5
Bilančna izguba	395.135	426.171	93	3,0	3,6
Neto bilančni dobiček + Neto bilančna izguba -	929.999	799.172	116	6,9	6,8

¹³ *Neto dobiček iz rednega delovanja je dobiček iz rednega delovanja zmanjšan za izgubo iz rednega delovanja.*

¹⁴ *Neto celotni dobiček je celotni dobiček zmanjšan za celotno izgubo.*

¹⁵ *Neto čisti dobiček je celotni dobiček zmanjšan za celotno izgubo in za znesek obračunanih davkov oziroma čisti dobiček zmanjšan za čisto izgubo.*

PRIHODKI, ODHODKI, ČISTI DOBIČEK IN ČISTA IZGUBA

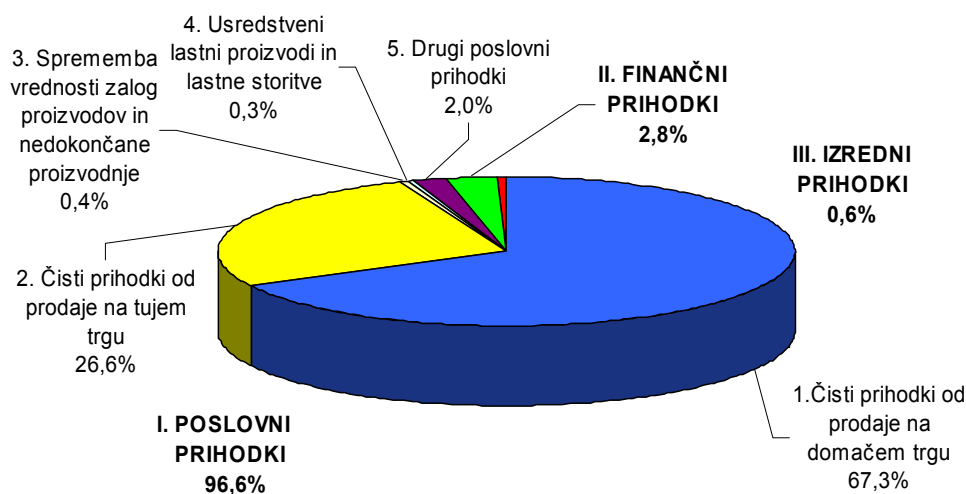
1. PRIHODKI

Družbe so v letu 2004 ustvarile **13.382.478 milijonov tolarjev prihodkov**, 14 % več kakor v letu 2003. Največ prihodkov so ustvarile družbe predelovalnih dejavnosti, 35,3 %, in družbe trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe, 33,4 %.

Obseg in struktura posameznih vrst prihodkov sta razvidna iz preglednice in grafičnega prikaza:

PRIHODKI	Znesek v mio SIT		Indeks 2004/2003	Delež v %	
	2004	2003		2004	2003
SKUPAJ	13.382.478	11.707.894	114	100,0	100,0
I. POSLOVNI PRIHODKI	12.933.365	11.244.056	115	96,6	96,0
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	9.010.788	7.979.539	113	67,3	68,1
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	3.561.411	2.958.989	120	26,6	25,3
3. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	50.166	44.596	112	0,4	0,4
4. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	39.444	41.564	95	0,3	0,3
5. Drugi poslovni prihodki	271.556	219.368	124	2,0	1,9
II. FINANČNI PRIHODKI	375.018	384.676	97	2,8	3,3
1. Finančni prihodki iz deležev	133.815	142.036	94	1,0	1,2
2. Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev	38.685	39.296	98	0,3	0,3
3. Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	202.518	203.344	100	1,5	1,8
III. IZREDNI PRIHODKI	74.095	79.162	94	0,6	0,7

PRIHODKI V LETU 2004

1.1. Poslovni prihodki

Večino prihodkov, 96,6 %, so pomenili **poslovni prihodki**. Družbe so jih v letu 2004 izkazale **12.933.365 milijonov tolarjev**, 15 % več kakor v letu 2003. Med poslovnimi prihodki so bili po obsegu najpomembnejši čisti prihodki od prodaje proizvodov, blaga, materiala in storitev, ki so znašali 12.572.199 milijonov tolarjev. Večji del teh prihodkov, 71,7 %, so družbe ustvarile s prodajo na domačem trgu, preostali del, 28,3 %, pa s prodajo na tujem trgu. V primerjavi z letom 2003 so bili prihodki od prodaje na domačem trgu večji za 13 %, prihodki od prodaje na tujem trgu pa za 20 %.

Čiste prihodke od prodaje na domačem trgu v znesku 9.010.788 milijonov tolarjev je ugotovilo 35.747 družb. Največ teh prihodkov, 43,3 %, je ustvarilo 10.745 družb s področja **trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe**, sledi pa jim 6.080 družb s področja **predelovalnih dejavnosti** z 20,6 % čistih prihodkov od prodaje na domačem trgu.

Čiste prihodke od prodaje na tujem trgu v znesku 3.561.411 milijonov tolarjev je ugotovilo 9.875 družb. Kar 73,5 % teh prihodkov je ustvarilo 2.818 družb s področja **predelovalnih dejavnosti**, 12,4 % pa 3.532 družb s področja **trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke**.

1.2. Finančni prihodki

Družbe med finančnimi prihodki ločeno izkazujejo prihodke iz deležev, prihodke iz dolgoročnih terjatev in prihodke iz kratkoročnih terjatev. V letu 2004 so družbe obračunale **375.018 milijonov tolarjev finančnih prihodkov**, 3 % manj kakor v letu 2003.

Finančni prihodki iz terjatev (glede na ročnost jih delimo na dolgoročne in kratkoročne) obsegajo prihodke od prevrednotovanja terjatev in dolgov zaradi ohranitve vrednosti, prihodke v zvezi z danimi posojili, zmanjšanje dolgoročnih rezervacij, prihodke od prodaje finančnih naložb, prevrednotovalne finančne prihodke ter prihodke od obresti. Več kot polovico finančnih prihodkov, 54,0 %, so družbe ustvarile iz naslova kratkoročnih terjatev, 10,3 % pa iz naslova dolgoročnih terjatev. V primerjavi z letom 2003 so se prihodki iz vseh terjatev zmanjšali za 1 %.

Med finančne prihodke iz deležev sodijo dividende in deleži v dobičku drugih podjetij, obračunane tečajne razlike pri preračunu finančnih naložb, izraženih v tuji valuti, ter prevrednotovalni finančni prihodki iz deležev v kapitalu. Prihodki iz deležev so pomenili 35,7 % finančnih prihodkov, v primerjavi z letom 2003 so se zmanjšali za 6 %.

1.3. Izredni prihodki

Izredne prihodke sestavljajo neobičajne postavke, ki v obravnavanem poslovnem letu povečujejo izid rednega poslovanja. Družbe so v letu 2004 obračunale **74.095 milijonov tolarjev izrednih prihodkov**, kar je 6 % manj kakor v letu 2003. Največji del tovrstnih prihodkov, 81,9 %, so bili drugi izredni prihodki, med katere sodijo izredne odpisane terjatve, prihodki za poravnavo izgub iz preteklih let ter prejete kazni in odškodnine. Preostalih 18,1 % izrednih prihodkov so bili prihodki iz naslova subvencij, dotacij in drugih podobnih prihodkov, ki niso povezani s poslovnimi učinki.

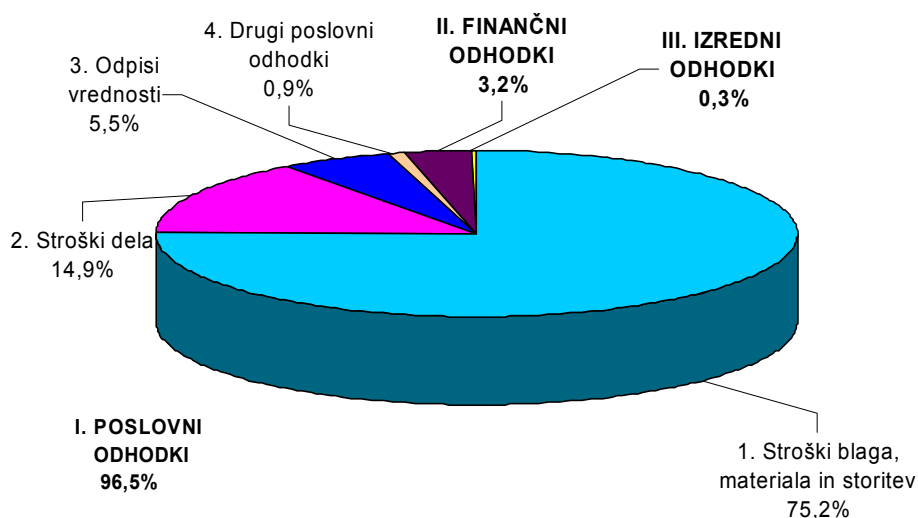
2. ODHODKI

Družbe so v letu 2004 ugotovile **12.889.698 milijonov tolarjev odhodkov**, 14 % več kakor v letu 2003. Rast odhodkov je bila enaka rasti prihodkov.

Obseg in strukturo posameznih vrst odhodkov prikazujeta preglednica in grafični prikaz:

ODHODKI	Znesek v mio SIT		Indeks	Delež v %	
	2004	2003	2004/2003	2004	2003
ODHODKI SKUPAJ	12.889.698	11.344.888	114	100,0	100,0
I. POSLOVNI ODHODKI	12.437.856	10.873.905	114	96,5	95,8
1. Stroški blaga, materiala in storitev	9.687.943	8.399.620	115	75,2	74,0
2. Stroški dela	1.925.264	1.714.883	112	14,9	15,1
- stroški plač	1.356.227	1.215.991	112	10,5	10,7
- stroški pokojninskih in drugih zavarovanj	248.495	219.920	113	1,9	1,9
- drugi stroški dela	320.541	278.973	115	2,5	2,5
3. Odpisi vrednosti	703.319	652.488	108	5,5	5,8
4. Drugi poslovni odhodki	121.330	106.914	113	0,9	0,9
II. FINANČNI ODHODKI	410.341	436.091	94	3,2	3,9
1. Prevrednotovalni finančni odhodki	120.252	120.564	100	0,9	1,1
2. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	290.089	315.527	92	2,3	2,8
III. IZREDNI ODHODKI	41.501	34.892	119	0,3	0,3

ODHODKI V LETU 2004

2.1. Poslovni odhodki

Med odhodki so večino, 96,5 %, pomenili poslovni odhodki. Družbe so v letu 2004 ugotovile **12.437.856 milijonov tolarjev poslovnih odhodkov**, 14 % več kakor v letu 2003.

Med poslovnimi odhodki so bili po obsegu največji **stroški blaga, materiala in storitev**, ki so znašali 9.687.943 milijonov tolarjev, 15 % več kakor v letu poprej. Med temi stroški je bil največji delež nabavne vrednosti prodanega blaga in materiala, 44,2 %, delež stroškov porabljenega materiala je znašal 30,3 % in delež stroškov storitev 25,5 %. Stroški porabljenega materiala in stroški storitev so se povečali za 16 %, nabavna vrednost prodanega blaga in materiala pa za 15 %.

Na drugem mestu po obsegu so **stroški dela** v znesku 1.925.264 milijonov tolarjev, kar je 12 % več kakor v letu 2003. Vključujejo stroške plač, 70,4 %, stroške pokojninskih in drugih zavarovanj, 12,9 %, ter druge stroške dela, 16,7 %.

Plače obračunavajo družbe v bruto znesku, vključno z nadomestili plač, ki jih zaposleni prejemaajo za čas, ko ne delajo, in ki bremenijo delodajalce. V letu 2004 je področje plač urejal Zakon o izvajanju dogovora o politiki plač v zasebnem sektorju v obdobju 2004-2005.¹⁶ Ta zakon določa obveznost usklajevanja plač zaposlenih v zasebnem sektorju na način, ki izhaja iz sklenjenega Dogovora o politiki plač v

¹⁶ Uradni list RS, št. 70/04.

zasebnem sektorju v obdobju 2004-2005,¹⁷ minimalno in zajamčeno plačo ter način spremljanja gibanja plač. Za razliko od usklajevanja plač v preteklih letih, ko so se plače usklajevale z odstotki povečanja izhodiščnih plač, so se plače zaposlenim v zasebnem sektorju od vključno avgusta 2004 povečale za 5.000 tolarjev oziroma za višji znesek, če je bilo tako dogovorjeno s kolektivno pogodbo dejavnosti.

Družbe so v letu 2004 za plače namenile 1.356.227 milijonov tolarjev, 12 % več kakor v letu 2003. V letu 2004 je bila povprečna mesečna plača na zaposlenega 241.466 tolarjev, 9 % višja kakor v letu 2003. Povprečna mesečna plača na zaposlenega je bila v družbah predelovalnih dejavnosti 232.779 tolarjev, v družbah trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe pa 231.047 tolarjev.

Med **stroške pokojninskih in drugih zavarovanj** sodijo stroški delodajalca za dodatno pokojninsko zavarovanje zaposlencev in prispevki delodajalca za socialno varnost (prispevki za zdravstveno zavarovanje, prispevek za zaposlovanje in prispevek za starševsko varstvo). V primerjavi z letom 2003 so se povečali za 13 %.

Med **druge stroške dela** sodijo regres za letni dopust, bonitete, povračila (za prevoz na delo in z dela, za prehrano, za ločeno življenje), drugi prejemki zaposlencev, druge delodajalčeve dajatve od plač, nadomestil plač, bonitet in drugih prejemkov zaposlencev ter nagrade vajencem skupaj z dajatvami, ki bremenijo podjetje. Med stroške dela pa ne sodijo stroški po pogodbah o delu, po pogodbah o avtorskem delu in na podlagi drugega pravnega razmerja s fizično osebo, ki ni delovno razmerje. Te stroške družbe izkažejo med stroški storitev. V primerjavi z letom 2003 so se povečali za 15 %.

Pomembna skupina poslovnih odhodkov so tudi **odpisi vrednosti**, med katere poleg stroškov amortizacije sodijo tudi prevrednotovalni poslovni odhodki, nastali zaradi oslabitve neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih. Odpisi vrednosti so znašali 703.319 milijonov tolarjev, 8 % več kakor v letu 2003. Med odpisi vrednosti je bil največji delež stroškov **amortizacije**, 79,4 %, preostali del pa so pomenili prevrednotovalni poslovni odhodki.

2.2. Finančni odhodki

Družbe med finančnimi odhodki ločeno izkazujejo prevrednotovalne finančne odhodke ter finančne odhodke za obresti in iz drugih obveznosti. V letu 2004 so obračunale **410.341 milijonov tolarjev finančnih odhodkov**, 6 % manj kakor v letu 2003.

¹⁷ Uradni list RS, št. 55/04.

Največji del finančnih odhodkov, 70,7 %, so pomenili finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti. Med te odhodke so všeti odhodki za obresti od kratkoročnih in dolgoročnih poslovnih in finančnih dolgov ter obveznosti iz prevrednotovanja kratkoročnih in dolgoročnih dolgov zaradi ohranitve vrednosti. Finančni odhodki za obresti so pomenili 32,7 % vseh finančnih odhodkov.

Prevrednotovalni finančni odhodki so pomenili 29,3 % finančnih odhodkov. Ti odhodki se pojavljajo v zvezi z dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi naložbami zaradi njihove oslabitve, če zmanjšanje njihove vrednosti ni krito s posebnim prevrednotovalnim popravkom kapitala.

2.3. Izredni odhodki

Izredne odhodke sestavljajo neobičajne postavke, ki v obravnavanem obračunskem obdobju zmanjšujejo poslovni izid rednega delovanja. Družbe so v letu 2004 obračunale **41.501 milijon tolarjev izrednih odhodkov**, 19 % več kakor v letu 2003. Kot izredni odhodek se štejejo tudi rezervacije za kritje možne izgube, posebna vrsta izrednih odhodkov pa je tudi neporavnana izguba iz prejšnjih let, ki se poravna z odpisom obveznosti ali s prejetimi dotacijami, in prevrednotovalni popravek poslovnega izida zaradi ohranitve kupne moči kapitala. Med izredne odhodke pa ne štejejo popisni primanjkljaji, izguba od prodaje osnovnih sredstev, uničenje osnovnih sredstev, itd. Te odhodke družbe izkazujejo med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki.

Izredni odhodki za kritje izgube iz prejšnjih obdobj so pomenili 15,4 %, drugi izredni odhodki pa 84,6 % vseh izrednih odhodkov.

3. DODANA VREDNOST IN IZGUBA NA SUBSTANCI

Dodana vrednost je novo ustvarjena vrednost in izraža predvsem gospodarsko aktivnost družb. **Dodano vrednost v znesku 3.147.865 milijonov tolarjev je ugotovilo 33.244 družb**, to je 79,0 % vseh. **Izgubo na substanci v znesku 23.773 milijonov tolarjev je izkazalo 6.694 družb**, 15,9 % vseh. V letu 2004 so družbe ugotovile 14 % več dodane vrednosti in 10 % več izgube na substanci kakor v letu 2003.

Družbe kot celota so v letu 2004 ustvarile **3.124.092 milijonov tolarjev neto dodane vrednosti**.¹⁸ Neto dodana vrednost je bila za 14 % večja kakor v letu 2003.

¹⁸ *Neto dodana vrednost je dodana vrednost zmanjšana za izgubo na substanci.*

Neto dodana vrednost je bila ugotovljena v vseh področjih dejavnosti. Največ so jo ustvarile družbe **predelovalnih dejavnosti**, in sicer 1.303.343 milijonov tolarjev ali 41,7 % celotne neto dodane vrednosti. V tem področju je 5.779 družb ugotovilo 1.305.596 milijonov tolarjev dodane vrednosti ali 41,5 % celotne dodane vrednosti. Izgubo na substanci v znesku 2.253 milijonov tolarjev, 9,5 % celotne izgube na substanci, pa je imelo 736 družb s tega področja. Večje deleže neto dodane vrednosti so imele še družbe s področja **trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe**, 17,8 %, s področja **poslovanja z nepremičninami, najema in poslovnih storitev**, 10,7 %, ter s področja **prometa, skladiščenja in zvez**, 10,3 %.

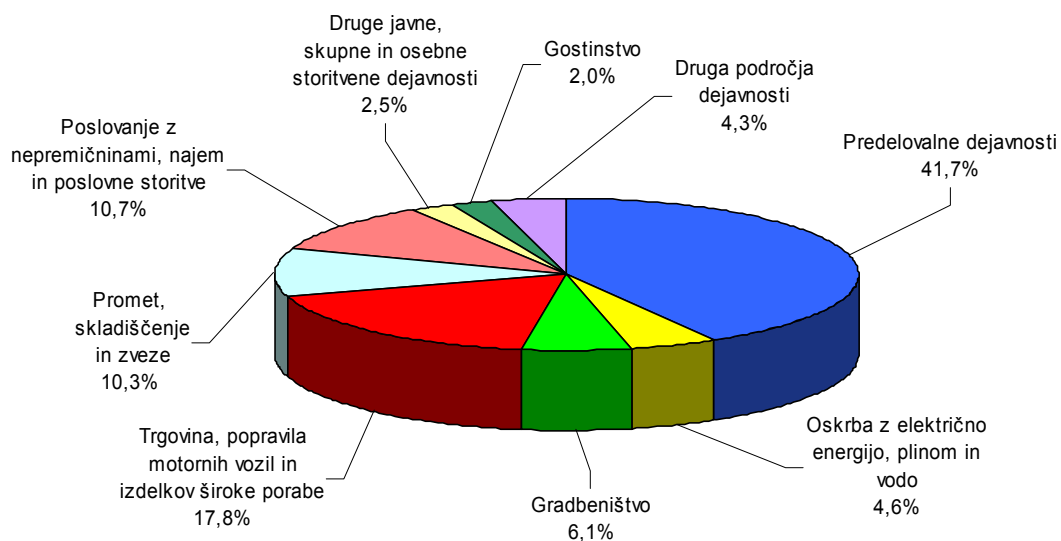
Neto dodana vrednost je bila ugotovljena v vseh regijah. Največ neto dodane vrednosti, 40,1 %, so imele družbe **Osrednjeslovenske regije**, 19 % več kakor v letu 2003. Ta regija je imela najvišjo rast neto dodane vrednosti, bila je za 5 odstotnih točk višja od povprečne rasti vseh družb. Več kot desetino neto dodane vrednosti sta imeli še **Podravska regija**, 11,6 %, in **Savinjska regija**, 11,4 %. Nadpovprečno rast neto dodane vrednosti sta poleg Osrednjeslovenske regije dosegli še **Jugovzhodna Slovenija**, 16 %, in **Gorenjska regija**, 15 %.

Podrobnejši podatki o dodani vrednosti, o izgubi na substanci in o neto dodani vrednosti v letu 2004 so po področjih dejavnosti razvidni iz naslednje preglednice:

PODROČJA DEJAVNOSTI	DODANA VREDNOST				IZGUBA NA SUBSTANCI				NETO DODANA VREDNOST v mio SIT
	število družb	znesek v mio SIT	delež v %	indeks 2004/2003	število družb	znesek v mio SIT	delež v %	indeks 2004/2003	
SKUPAJ	33.244	3.147.865	100,0	114	6.694	23.773	100,0	110	3.124.092
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo	381	32.662	1,0	100	103	366	1,5	103	32.296
B Ribištvo in ribiške storitve	14	405	0,0	84	10	6	0,0	27	399
C Rudarstvo	58	32.277	1,0	102	7	6	0,0	1	32.271
D Predelovalne dejavnosti	5.779	1.305.596	41,5	117	736	2.253	9,5	146	1.303.343
E Oskrba z električno energijo, plinom in vodo	137	142.781	4,5	109	27	23	0,1	47	142.758
F Gradbeništvo	3.161	191.982	6,1	108	396	1.903	8,0	80	190.079
G Trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe	9.930	562.268	17,9	110	2.192	5.536	23,3	132	556.732
H Gostinstvo	1.283	63.450	2,0	111	349	568	2,4	164	62.882
I Promet, skladiščenje in zveze	1.793	324.752	10,3	108	289	2.398	10,1	99	322.354
J Finančno posredništvo	376	32.981	1,1	122	194	1.555	6,5	110	31.426
K Poslovanje z nepremičninami, najem in poslovne storitve	8.634	341.907	10,9	120	1.992	8.055	33,9	106	333.852
L Dejavnost javne uprave in obrambe, obvezno socialno zavarovanje	4	11.688	0,4	395	0	0	-	-	11.688
M Izobraževanje	362	5.778	0,2	111	74	241	1,0	315	5.537
N Zdravstvo in socialno varstvo	463	22.643	0,7	114	56	200	0,9	1.111	22.443
O Druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti	869	76.695	2,4	116	269	663	2,8	128	76.032

Razporeditev neto dodane vrednosti v letu 2004 je po posameznih področjih dejavnosti prikazana v naslednjem grafičnem prikazu:

NETO DODANA VREDNOST V LETU 2004

4. ČISTI DOBIČEK IN ČISTA IZGUBA

Poslovni izid družb v letu 2004 je po posameznih področjih dejavnosti razviden iz naslednje preglednice:

PODROČJA DEJAVNOSTI	ČISTI DOBIČEK				ČISTA IZGUBA				NETO ČISTI DOBIČEK + NETO ČISTA IZGUBA - v mio SIT
	število	znesek	delež	indeks	število	znesek	delež	indeks	
	družb	v mio SIT	v %	<u>2004</u> 2003	družb	v mio SIT	v %	<u>2004</u> 2003	
SKUPAJ	26.706	578.783	100,0	118	12.548	187.386	100,0	95	391.397
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo	270	2.895	0,5	91	208	6.561	3,5	233	-3.666
B Ribišтво in ribiške storitve	5	19	0,0	19	19	85	0,1	116	-66
C Rudarstvo	45	1.453	0,2	119	20	1.261	0,7	63	192
D Predelovalne dejavnosti	4.627	206.200	35,6	118	1.808	57.564	30,7	86	148.636
E Oskrba z električno energijo, plinom in vodo	122	19.936	3,4	89	34	1.391	0,7	42	18.545
F Gradbeništvo	2.631	22.377	3,9	113	875	17.862	9,5	167	4.515
G Trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe	7.741	121.918	21,1	117	4.144	39.782	21,2	124	82.136
H Gostinstvo	854	6.846	1,2	90	744	9.315	5,0	208	-2.469
I Promet, skladiščenje in zveze	1.365	45.109	7,8	109	687	16.661	8,9	80	28.448
J Finančno posredništvo	369	20.343	3,5	109	200	2.865	1,5	69	17.478
K Poslovanje z nepremičninami, najem in poslovne storitve	7.407	113.209	19,6	133	3.044	29.529	15,8	64	83.680
L Dejavnost javne uprave in obrambe, obvezno socialno zavarovanje	2	1.054	0,2	1.224	1	17	0,0	39	1.037
M Izobraževanje	270	863	0,1	115	155	544	0,3	252	319
N Zdravstvo in socialno varstvo	384	2.338	0,4	101	124	786	0,4	246	1.552
O Druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti	614	14.223	2,5	149	485	3.163	1,7	96	11.060

4.1. Čisti dobiček

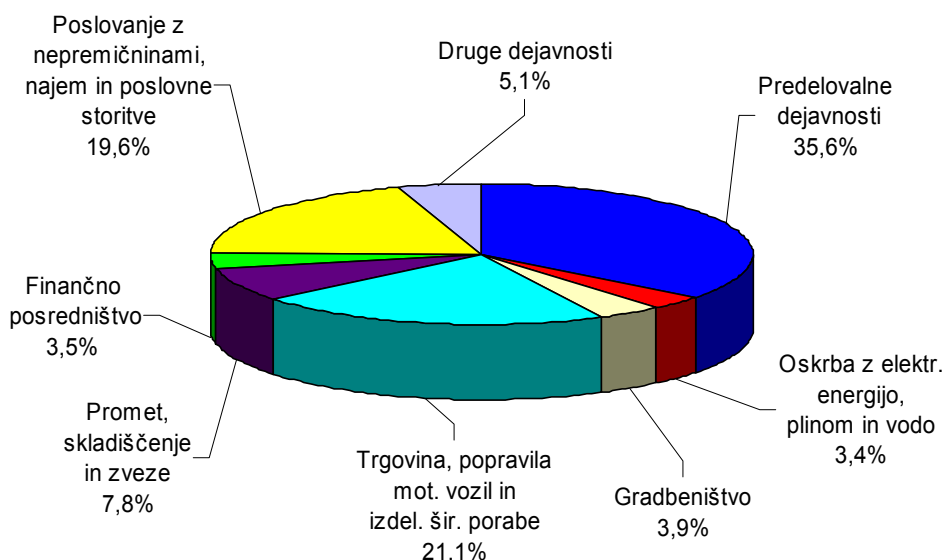
Čisti dobiček v znesku 578.783 milijonov tolarjev je v letu 2004 ugotovilo 26.706 družb, to je 63,5 % vseh. Čisti dobiček se je v primerjavi z letom 2003 povečal za 18 %. Njegov delež v prihodkih vseh družb je znašal 4,3 %.

Skoraj tri četrtine čistega dobička, 72,7 %, so ugotovili v 802 družbah, od katerih je vsaka ustvarila več kot 100 milijonov tolarjev čistega dobička. Manj kot 1,0 % čistega dobička pa je ustvarilo 12.625 družb, pri katerih ugotovljeni čisti dobiček ni presegel 1 milijona tolarjev.

Največ čistega dobička, 35,6 %, so ugotovile družbe s področja **predelovalnih dejavnosti**. Čisti dobiček v znesku 206.200 milijonov tolarjev je ustvarilo 4.627 družb tega področja. Sledi 7.741 družb s področja **trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe**, ki so ustvarile 121.918 milijonov tolarjev čistega dobička, kar je pomenilo 21,1 % čistega dobička vseh družb. Na tretjem mestu po višini čistega dobička je 7.407 družb s področja **poslovanja z nepremičninami, najemom in poslovnimi storitvami**, ki so dosegle 113.209 milijonov tolarjev čistega dobička, to je 19,6 % čistega dobička vseh družb.

Razdelitev čistega dobička po posameznih področjih dejavnosti je razvidna iz naslednjega grafičnega prikaza:

ČISTI DOBIČEK V LETU 2004

4.2. Čista izguba

Čisto izgubo v znesku 187.386 milijonov tolarjev je v letu 2004 ugotovilo 12.548 družb, to je 29,8 % vseh družb. V primerjavi z letom 2003 je bila manjša za 5 %. Njen delež v prihodkih vseh družb je znašal 1,4 %. V družbah, ki so ugotovile čisto izgubo, je bilo zaposlenih 90.890 delavcev, kar je 19,4 % vseh.

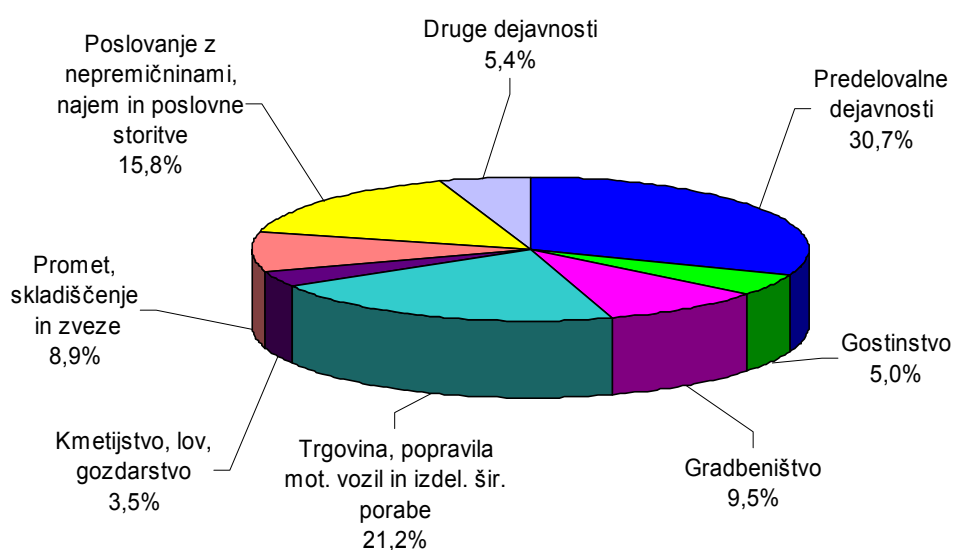
Večje zneske čiste izgube (nad 100 milijonov tolarjev) je v letu 2004 ugotovilo 298 družb. Skupaj so imele 134.362 milijonov tolarjev čiste izgube, kar je 71,7 % celotne čiste izgube.

Največ čiste izgube, 30,7 %, so ugotovile družbe s področja **predelovalnih dejavnosti**. 1.808 družb s tega področja je ugotovilo čisto izgubo v znesku 57.564 milijonov tolarjev. Sledi 4.144 družb s področja **trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe**, ki so ustvarile 39.782 milijonov tolarjev čiste izgube, kar je pomenilo 21,2 % čiste izgube vseh družb. 3.044 družb s področja **poslovanja z nepremičninami, najemom in poslovnimi storitvami** je izkazalo 29.529 milijonov tolarjev čiste izgube, 15,8 % čiste izgube vseh družb.

Družbe s področja poslovanja z nepremičninami, najema in poslovnih storitev ter družbe s področja predelovalnih dejavnosti so v letu 2004 še vedno izkazovale največje zneske čiste izgube, čeprav so jih v primerjavi z letom 2003 zmanjšale, in sicer prve za 36 %, druge pa za 14 %.

Razdelitev čiste izgube po posameznih področjih dejavnosti je razvidna iz naslednjega grafičnega prikaza:

ČISTA IZGUBA V LETU 2004

4.3. Neto čisti dobiček

Družbe so v letu 2004 ugotovile neto čisti dobiček¹⁹ v znesku 391.397 milijonov tolarjev, kar je za 33 % več kot v letu 2003.

¹⁹ Neto čisti dobiček je čisti dobiček zmanjšan za čisto izgubo.

Največ neto čistega dobička vseh družb, 38,0 %, je bilo ugotovljenega v področju **predelovalnih dejavnosti**. Sledita področje **poslovanja z nepremičninami, najemom in poslovnimi storitvami** z 21,4 % in področje **trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe** z 21,0 % deležem neto čistega dobička vseh družb.

Neto čisto izgubo so v letu 2004 ugotovile družbe s področja **kmetijstva, lova in gozdarstva**, s področja **gostinstva** in s področja **ribištva in ribiških storitev**.

Neto čisti dobiček je bil ugotovljen v vseh regijah razen v **Pomurski**. Več kot polovico neto čistega dobička, 53,5 %, so imele družbe **Osrednjeslovenske regije** in so ga v primerjavi z letom 2003 povečale kar za 53 %. Najbolj so neto čisti dobiček povečale družbe **Koroške regije**, za 4,7-krat, in družbe **Obalno-kraške regije**, kjer je bil neto čisti dobiček enkrat večji kakor v letu 2003.

5. POSLOVNI IZID IZVOZNIKOV

Primerjava poslovnega izida 9.875 izvoznikov²⁰ s poslovnim izidom družb, ki so prihodke ustvarile zgolj na domačem trgu, pokaže, da je bil končni poslovni izid izvoznikov v letu 2004 ugodnejši kakor poslovni izid teh družb. Izvozniki so na tujem trgu ustvarili 3.561.411 milijonov tolarjev oziroma 33,8 % vseh svojih prihodkov. 7.997 ali 81,0 % izvoznikov je ugotovilo čisti dobiček v znesku 419.940 milijonov tolarjev, kar je za 22 % več kakor v letu 2003. Čisto izgubo je imelo 1.794 izvoznikov. Znašala je 96.908 milijonov tolarjev, kar je za 43 % več kakor v letu 2003. Neto čisti dobiček vseh izvoznikov je znašal 323.032 milijonov tolarjev. Med izvozniki je bilo 2.738 družb, ki so s prodajo na tujih trgih dosegle več prihodkov kakor s prodajo na domačem trgu.

Družbe, ki so v letu 2004 ustvarile čiste prihodke zgolj s prodajo na domačem trgu, so ugotovile manj čistega dobička kot izvozniki, 158.843 milijonov tolarjev oziroma 41 % več kakor v letu 2003. Hkrati so te družbe ugotovile 90.478 milijonov tolarjev čiste izgube, 93 % več kakor v letu 2003. Neto poslovni izid družb, ki so prihodke dosegle le na domačem trgu, je bil v letu 2004 pozitiven, neto čisti dobiček je znašal 68.365 milijonov tolarjev.

Tako izvozniki kot družbe, ki so poslovale zgolj na domačem trgu, so v letu 2004 v primerjavi z letom poprej povečale neto čisti dobiček. Izvozniki so poslovali bolje, saj se je njihov neto čisti dobiček povečal za 18 %, neto čisti dobiček družb, ki so poslovale samo na domačem trgu, pa le za 5 %.

²⁰ Med izvoznike štejemo družbe, ki so v poenotenih obrazcih za leto 2004 izkazale čiste prihodke od prodaje na tujem trgu.

Poslovni izid izvoznikov je v letu 2004 krojilo 471 velikih izvoznikov, ki so na tujem trgu dosegli prihodke večje od 1 milijarde tolarjev, in sicer v skupnem znesku 2.935.272 milijonov tolarjev. Prihodki teh izvoznikov na tujem trgu so pomenili 82,4 % vseh tovrstnih prihodkov.

V. SREDSTVA IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

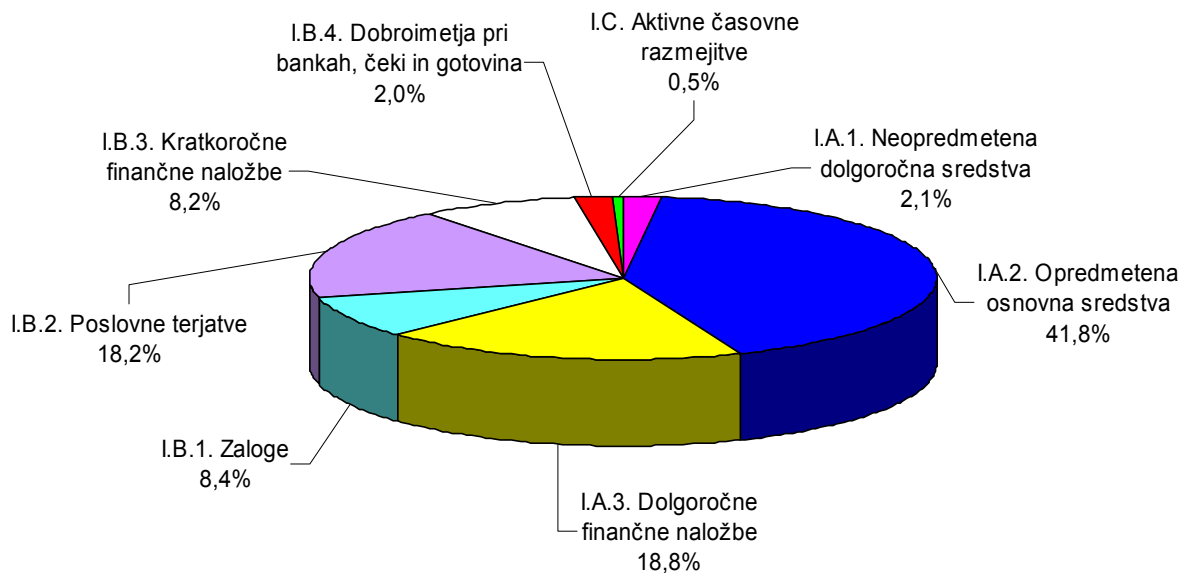
Družbe so ob koncu leta 2004 izkazale **16.167.294 milijonov tolarjev sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev**, 12 % več kakor ob koncu leta 2003. Tudi v letu 2004 so družbe v skladu s SRS opravile le posebno prevrednotovanje sredstev. Po SRS se namreč splošno prevrednotovanje kapitala opravi le v primeru, če je rast tečaja evra v prejšnjem koledarskem letu višja od 5,5 %. Glede na to, da se je tečaj evra ob koncu leta 2003 povečal za 2,8 %, družbam za leto 2004 ni bilo potrebno opraviti splošnega prevrednotovanja kapitala. Posebno prevrednotovanje pa so družbe opravile s spremembo cen sredstev ali dolgov zaradi njihove okrepitve oziroma oslabitve. Premoženje družb se je ob upoštevanju posebnega prevrednotovanja sredstev in dolgov in glede na 3,2 %²¹ rast cen življenjskih potrebščin realno povečalo.

Obseg in struktura posameznih vrst sredstev in obveznosti do virov sredstev sta razvidna iz preglednice in grafičnih prikazov:

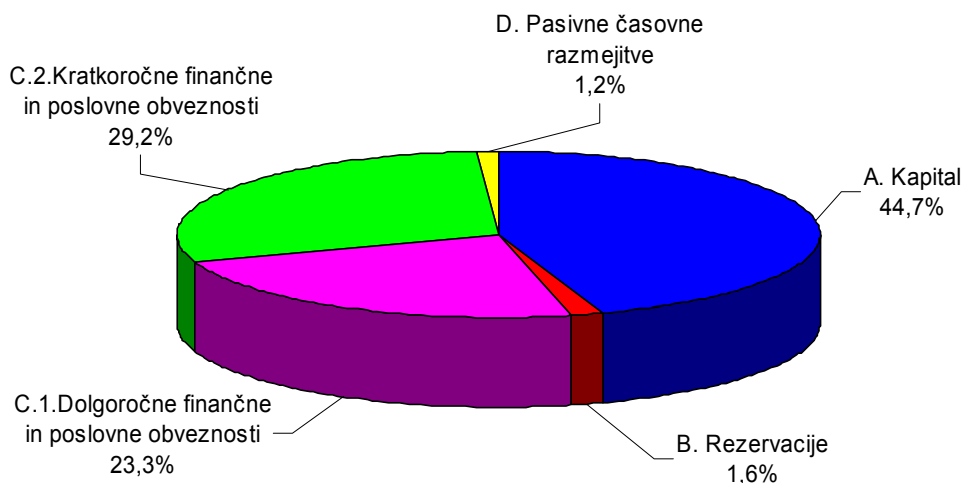
²¹ Podatek o rasti cen življenjskih potrebščin se nanaša na povečanje teh cen v decembru 2004 v primerjavi z decembrom 2003.

POSTAVKE SREDSTEV IN	Znesek v mio SIT		Indeks	Delež v %	
	31.12.2004	31.12.2003		31.12.03=100	31.12.2004
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV					
I. SREDSTVA (A do C)	16.167.294	14.400.458	112	100,0	100,0
A. Stalna sredstva (1 do 3)	10.133.840	9.208.621	110	62,7	63,9
1. Neopredmetena dolgoročna sredstva	332.557	193.416	172	2,1	1,3
2. Opredmetena osnovna sredstva	6.758.806	6.249.569	108	41,8	43,4
3. Dolgoročne finančne naložbe	3.042.477	2.765.636	110	18,8	19,2
B. Gibljava sredstva (1 do 4)	5.960.100	5.126.465	116	36,8	35,6
1. Zaloge	1.358.406	1.168.657	116	8,4	8,1
2. Poslovne terjatve:	2.946.496	2.588.003	114	18,2	18,0
- dolgoročne poslovne terjatve	233.802	183.970	127	1,4	1,3
- kratkoročne poslovne terjatve	2.712.694	2.404.033	113	16,8	16,7
3. Kratkoročne finančne naložbe	1.328.034	1.094.901	121	8,2	7,6
4. Dobroimetja pri bankah, čeki in gotovina	327.164	274.905	119	2,0	1,9
C. Aktivne časovne razmejitev	73.354	65.372	112	0,5	0,5
II. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV (A do D)	16.167.294	14.400.458	112	100,0	100,0
A. Kapital (1 do 4 - 5 + 6 - 7 + 8)	7.233.787	6.798.639	106	44,7	47,3
1. Vpoklicani kapital	2.717.652	2.612.984	104	16,7	18,2
2. Kapitalske rezerve	860.524	816.753	105	5,3	5,7
3. Rezerve iz dobička	1.059.486	882.169	120	6,6	6,1
4. Preneseni čisti dobiček	801.026	804.183	100	5,0	5,6
5. Prenesena čista izguba	248.105	282.475	88	1,5	2,0
6. Čisti dobiček poslovnega leta	454.818	396.821	115	2,8	2,8
7. Čista izguba poslovnega leta	130.198	126.942	103	0,8	0,9
8. Prevrednotovalni popravki kapitala	1.718.584	1.695.146	101	10,6	11,8
B. Rezervacije	263.109	237.379	111	1,6	1,6
C. Finančne in poslovne obveznosti	8.482.680	7.204.873	118	52,5	50,0
1. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	3.769.636	3.105.131	121	23,3	21,5
2. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	4.713.044	4.099.742	115	29,2	28,5
D. Pasivne časovne razmejitev	187.718	159.567	118	1,2	1,1

SREDSTVA NA DAN 31.12.2004

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV NA DAN 31.12.2004

1. SREDSTVA

Družbe so konec leta 2004 imele 62,7 % stalnih sredstev, 36,8 % giblјivih sredstev in 0,5 % aktivnih časovnih razmejitev. Vse vrste sredstev so se realno povečale.

1.1. Stalna sredstva

Ob koncu leta 2004 je bila neodpisana vrednost **stalnih sredstev** družb **10.133.840 milijonov tolarjev**, kar je za 10 % več kakor ob koncu leta 2003.

Dve tretjini vrednosti stalnih sredstev, 66,7 %, so pomenila **opredmetena osnovna sredstva**. Ob koncu leta 2004 je bila njihova vrednost 6.758.806 milijonov tolarjev, kar je za 8 % več kakor ob koncu leta 2003. Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev se je realno povečala in tako prekinila trend realnega zniževanja njihovih vrednosti v predhodnih dveh letih. V opredmetenih osnovnih sredstvih je bil delež nepremičnin (zemljišča, zgradbe) 66,9 %, delež opreme pa 24,7 %. Z opredmetenimi osnovnimi sredstvi družbe opravljajo svojo dejavnost, njihovo vrednost pa postopoma prenašajo med stroške prek popravkov vrednosti in obračunane amortizacije. V letu 2004 so družbe obračunale 558.706 milijonov tolarjev amortizacije, 9 % več kakor v letu poprej.

Spreminjanje knjigovodske vrednosti sredstev pa ni povezano samo s stroški amortizacije temveč tudi s prevrednotovanjem sredstev. V skladu s SRS je bila že z letom 2002 odpravljena revalorizacija, določeno pa obvezno prevrednotovanje zaradi okrepitve, oslabitve in odprave oslabitve. V letu 2004 so družbe oslabile sredstva za 56.691 milijonov tolarjev, kar je za 3 % več kakor v letu 2003.

Druga pomembna skupina stalnih sredstev so **dolgoročne finančne naložbe**, katerih vrednost je ob koncu leta 2004 znašala 3.042.477 milijonov tolarjev, kar je 10 % več kakor ob koncu leta 2003. Njihov delež v stalnih sredstvih je znašal 30,0 %. Dolgoročne finančne naložbe so naložbe v kapital drugih podjetij, v lastne delnice in v lastne deleže (odkupi), naložbe v premičnine in nepremičnine, ki se ne uporabljajo za opravljanje lastne dejavnosti ter naložbe v finančne dolgove drugih podjetij (dana dolgoročna posojila, kupljene obveznice itd.), ki jih družba namerava posedovati dlje kot eno leto.

Med stalnimi sredstvi so družbe ob koncu leta 2004 izkazale še manjši delež, 3,3 %, **neopredmetenih dolgoročnih sredstev**. Mednje sodijo dolgoročno odloženi stroški poslovanja in razvijanja, dolgoročne premoženjske pravice, predujmi za neopredmetena dolgoročna sredstva in dobro ime.

1.2. Gibljiva sredstva

Družbe so ob koncu leta 2004 izkazale **5.960.100 milijonov tolarjev gibljivih sredstev**, 16 % več kakor ob koncu leta 2003. Rast vrednosti gibljivih sredstev je bila večja od rasti vrednosti stalnih sredstev.

Kar polovico gibljivih sredstev, 49,4 %, so pomenile **poslovne terjatve**. Ob koncu leta 2004 so znašale 2.946.496 milijonov tolarjev, 14 % več kakor ob koncu leta 2003. Pretežni del poslovnih terjatev, 92,1 %, so pomenile kratkoročne terjatve, preostali del pa dolgoročne terjatve. Prve so bile večje za 13 %, druge pa za 27 %. Kar 70,7 % vseh kratkoročnih poslovnih terjatev je bilo terjatev do kupcev.

Poleg poslovnih terjatev so družbe med gibljivimi sredstvi izkazale še 22,8 % **zalog**, 22,3 % **kratkoročnih finančnih naložb** ter 5,5 % **dobroimetja pri bankah, čekov in gotovine**. Največjo rast so dosegle kratkoročne finančne naložbe, povečale so se za 21 %.

2. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

2.1. Kapital

Kapital je najpomembnejša kategorija v bilanci stanja. To so sredstva družb po odštetju vseh dolgov. Znesek kapitala je v posamezni družbi odvisen od vrednotenja sredstev in dolgov in od poslovnega izida, zbirno pa tudi od kapitalskih povezav med družbami. Znesek odraža vse poslovne dogodke in vse metode merjenja posameznih kategorij sredstev in obveznosti. Kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobička, preneseni čisti dobiček ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let, prevrednotovalni popravek kapitala in nerazdeljeni čisti dobiček ali neporavnana čista izguba poslovnega leta. Čista izguba zmanjšuje kapital, čisti dobiček pa ga povečuje.

Na dan 31.12.2004 so imele družbe **7.233.787 milijonov tolarjev kapitala**, 6 % več kakor na dan 31.12.2003. Delež kapitala v virih sredstev se je zmanjšal od 47,3 % ob koncu leta 2003 na 44,7 % ob koncu leta 2004.

Največji del celotnega kapitala, 37,6 %, je pomenil **vpoklicani kapital družb**. Na dan 31.12. 2004 so družbe imele vplačanega in hkrati v sodnem registru vpisanega 2.717.652 milijonov tolarjev vpoklicanega kapitala, 4 % več kakor na dan 31.12.2003.

Prevrednotovalni popravki kapitala so pomenili 23,8 % kapitala. Ob koncu leta 2004 je splošni prevrednotovalni popravek kapitala znašal 1.323.641 milijonov tolarjev, 7 % manj kakor ob koncu leta 2003. Ta znesek v celoti predstavlja

revalorizacijski popravek osnovnega kapitala, ki so ga družbe zaradi obvezne revalorizacije osnovnega kapitala izkazovale do konca leta 2001. Družbe namreč tudi v letu 2004 splošnega prevrednotovanja kapitala niso opravile, ker je bila rast tečaja evra v letu 2003 nižja od 5,5 %. Do zmanjšanja splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala pa je prišlo zaradi pokrivanja izgube, saj so lahko družbe v skladu s SRS splošni prevrednotovalni popravek kapitala uporabile za pokrivanje izgube v primeru, če čisti dobiček tekočega leta, njegove rezerve, preneseni dobički iz prejšnjih let ter zakonske in kapitalske rezerve za pokritje izkazane izgube niso zadoščali.

Posebni prevrednotovalni popravek kapitala družb je ob koncu leta 2004 znašal 394.944 milijonov tolarjev in je bil za 44 % večji kakor ob koncu leta 2003. Družbe so v skladu s SRS posebni prevrednotovalni popravek kapitala izkazale zaradi okrepitve zemljišč, zgradb, opreme in finančnih instrumentov.

Več kot desetino celotnega kapitala, 14,6 %, pomenijo **rezerve iz dobička**. Družbe so ob koncu leta 2004 imele 1.059.486 milijonov tolarjev rezerv iz dobička, 20 % več kakor ob koncu leta 2003. Med rezervami iz dobička je bilo 21,8 % zakonskih rezerv, 20,1 % rezerv za lastne deleže, 5,9 % statutarnih rezerv in 52,2 % drugih rezerv iz dobička. O oblikovanju drugih rezerv iz dobička odločata uprava družbe in skupščina.

Kapitalske rezerve nastanejo z vplačili družbenikov (vplačani presežek kapitala in vplačila nad knjigovodsko vrednostjo odkupljenih lastnih delnic in lastnih deležev, ki jih je družba odtujila). Kapitalske rezerve so namenjene predvsem poravnavanju izgube. Kapitalske rezerve družb so ob koncu leta 2004 znašale 860.524 milijonov tolarjev, 5 % več kakor ob koncu leta 2003. Njihov delež v kapitalu je bil 11,9 %.

Vrednost kapitala družb je v precejšnji meri odvisna tudi od rezultatov njihovega poslovanja v tekočem in v prejšnjih letih. Čisti dobiček kapital povečuje, čista izguba pa zmanjšuje. Na dan 31.12.2004 so družbe izkazale 1.255.844 milijonov tolarjev **čistega dobička poslovnega leta in prenesenega čistega dobička**, 5 % več kakor na dan 31.12.2003. **Čista izguba poslovnega leta in prenesena čista izguba** je ob koncu leta 2004 znašala 378.303 milijonov tolarjev. V primerjavi s tovrstno izgubo, izkazano ob koncu leta 2003, je bila manjša za 8 %.

2.2. Rezervacije

Na dan 31.12.2004 so družbe imele **263.109 milijonov tolarjev rezervacij**, namenjenih za pokrivanje davčnih in drugih obveznosti, kar je 11 % več kakor ob koncu leta 2003. Njihov delež v vseh virih je bil 1,6 %.

2.3. Finančne in poslovne obveznosti

Ob koncu leta 2004 so **finančne in poslovne obveznosti** družb znašale **8.482.680 milijonov tolarjev**, 18 % več kakor ob koncu leta 2003. Njihov delež se je povečal od 50,0 % ob koncu leta 2003 na 52,5 % ob koncu leta 2004.

Finančne in poslovne obveznosti se delijo na kratkoročne in dolgoročne obveznosti. V vseh finančnih in poslovnih obveznostih je ob koncu leta 2004 delež prvih znašal 55,6 % in delež drugih 44,4 %. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti so se v letu 2004 povečale za 15 %, dolgoročne finančne in poslovne obveznosti pa za 21 %.

Med kratkoročnimi finančnimi in poslovnimi obveznostmi je bilo največ obveznosti do dobaviteljev, 38,1 %, in obveznosti družb do bank, 26,0 %.

Med dolgoročnimi finančnimi in poslovnimi obveznostmi je bilo največ obveznosti do bank, 43,2 %, in drugih obveznosti 42,2 %. Med druge dolgoročne finančne in poslovne obveznosti sodijo posojila, prejeta od drugih finančnih organizacij in fizičnih oseb, prejete varščine, obveznosti iz finančnega najema itd.

VI. KAZALNIKI UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

Kazalniki gospodarnosti, dobičkovnosti, donosnosti ter produktivnosti kažejo na izboljšanje poslovanja družb v letu 2004.

Kazalnik celotne gospodarnosti poslovanja se je povečal od 1,032 na 1,038, kazalnik gospodarnosti poslovanja pa od 1,034 na 1,040. To pomeni, da so družbe v letu 2004 na 100 tolarjev skupnih odhodkov ustvarile za 0,6 tolarja več skupnih prihodkov, na 100 tolarjev poslovnih odhodkov pa za 0,6 tolarja več poslovnih prihodkov.

Kazalnik čiste dobičkovnosti prihodkov se je povečal od 0,025 na 0,029, kazalnik dobičkovnosti poslovnih prihodkov pa se je povečal od 0,033 na 0,038. To pomeni, da so družbe v letu 2004 na 100 tolarjev prihodkov ustvarile za 0,4 tolarja več neto čistega dobička oziroma na 100 tolarjev poslovnih prihodkov za 0,5 tolarja več neto čistega dobička.

Med kazalniki donosnosti se je donosnost sredstev povečala od 0,190 na 0,193, donosnost kapitala pa od 0,401 na 0,449. To pomeni, da so družbe v letu 2004 na 100 tolarjev sredstev ustvarile za 0,3 tolarja več neto dodane vrednosti oziroma na 100 tolarjev kapitala za 4,8 tolarjev več neto dodane vrednosti.

Med kazalniki produktivnosti so prihodki na zaposlenega znašali 28.592 tisoč tolarjev, neto dodana vrednost na zaposlenega 6.675 tisoč tolarjev in neto čisti dobiček na zaposlenega 836 tisoč tolarjev. V letu 2004 so se prihodki na zaposlenega in neto dodana vrednost na zaposlenega povečali za 12 %, neto čisti dobiček na zaposlenega pa kar za 30 %.

Kazalniki financiranja in plačilne sposobnosti ob koncu leta 2004 izražajo nekoliko slabšo strukturo financiranja in plačilno sposobnost družb kakor ob koncu leta 2003. Delež kapitala v virih sredstev se je zmanjšal od 47,3 % na 44,7 %. Rahlo se je poslabšala tudi kapitalska pokritost stalnih sredstev in zalog, in sicer od 0,655 na 0,629.

Razmerje med dolgovi in kapitalom se je povečalo. Ob koncu leta 2004 so imele družbe na 100 tolarjev kapitala 117 tolarjev dolgov, za 11 tolarjev več kakor ob koncu leta 2003. Povečalo se je tudi razmerje med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do kupcev in kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev. Družbe so ob koncu leta 2004 imele na 100 tolarjev kratkoročnih poslovnih obveznosti 107 tolarjev kratkoročnih poslovnih terjatev, za 3 tolarje več kakor ob koncu leta 2003.